

Paraula d'Hergé

L'arxivista i expert Dominique Maricq reuneix frases, pensaments i opinions del creador de Tintín en un breu volum il·lustrat

Hergé mateix va tancar la porta: «Tintín sóc jo, igual que Flaubert deia: '¡Madame Bovary sóc jo!' Són els meus ulls, els meus sentits, els meus pulmons, les meves entranyes!... (...) Si altres reprenguessin Tintín, potser ho farien millor, o potser pitjor. Però ho farien d'una altra manera i, llavors, ija no seria Tintín!». Totalment d'acord amb el dibuixant belga es mostra al seu pas per Barcelona Dominique Maricq, expert i arxivista de la Fundació Moulinsart (que en custodia els drets) i autor d'*Hergé per ell mateix* (Zephyrum Ediciones, en català i castellà).

Per a aquest concís llibre, il·lustrat amb fotos, dibuixos i vinyetes, editat a França el 2007 en una col·lecció de format breu, Maricq (Bèlgica, 1953) va haver de fer una «selecció radical» de frases i opinions abocades per Georges Remi, Hergé (1907-1983), en entrevistes i cartes. Seguint el fil de la seva vida, hi figuren totes «les seves llums i ombres».

Criat als boy scouts, dels valors dels quals no va renegar mai, Hergé va començar a materialitzar el seu talent per al dibuix al diari *Le Vingtième Siècle*, el director i mentor del qual, l'abat Wallez, li va oferir portar *Le petit Vingtième*, on naixeria Tintín a les historietes que Hergé mateix va qualificar de «pecats de joventut»: *Tintín al país dels soviets* (1930), pel qual se'l va acusar d'anticomunista, i *Tintín al Congo* (1931), de racista. «Si els hagués de tornar a fer, els faria d'una altra manera, segur», deia, atribuint-los a la influència de la mentalitat dominant de l'època colonial.

«No va pretendre ser racista, però no hi va reflexionar prou. Era molt jove —explica Maricq—; el diari era catòlic i nacionalista; l'abat, feixista i carismàtic, i la societat belga dels anys 30, colonial. Però aviat va madurar i va conèixer el seu amic Tchang». Va ser aquest jove estudiant xinès —l'amistat amb el qual va immortalitzar a *El lotus blau* (1936) i, 24 anys més tard, a *Tintín al Tibet* (1960)— qui li va fer veure que «aquells prejudicis i arquetips no tenien raó de ser i des d'aleshores es va començar a documentar minuciosament per a cada historieta per evitar tornar-hi a caure».

L'OMBRA DEL COL·LABORACIONISME / L'altra gran ombra que no el va abandonar mai va ser, després de la segona guerra mundial, l'acusació de col·laboracionisme durant l'ocupació nazi i que va coincidir amb el seu període creatiu més brillant (*El cranc de les pinces d'or*, *El secret de l'Unicorn...*). *Le Vingtième Siècle* havia tancat i li va arribar «la gran oportunitat» de treballar a *Le Soir*, diari sota control alemany que tirava 300.000 exemplars. «No va reflexionar sobre les conseqüències —opina Maricq—. Va caure en l'egocentrisme de l'artista». Hergé mateix es defensava: «Jo pertanyo al bàndol dels que practiquen el seu ofici amb la màxima consciència possible, i saludo totes les víctimes de la guerra, pertanyin al bàndol que pertanyin».

A Maricq, el pare del qual va ser en un camp nazi, li costa d'acceptar aquest episodi. «Un amic em va ensenyar una llista de col·laboracionistes i entre aquests hi havia la primera dona d'Hergé, Germaine, que va ser molt amiga de l'SS i polític belga Léon Degrelle. Era d'extrema dreta i va tenir molta influència sobre ell».

El llibre mostra com va explicar la seva ruptura amb Germaine, a qui va conèixer com a secretària de *Le Vingtième Siècle*. «Tots dos vam sentir la influència de l'abat en aquella espècie d'intransigència moral». Ella, deia, era més «experta» que ell a l'hora d'exercir aquesta intransigència: «Jo no estava gaire capacitat per a tant rigor; i això va ser en part la causa de la nostra desunió. (...) Resumint, no estava fet per ser un sant, ni un heroi».

I el 1955 es va enamorar de Fanny Vlamynck, colorista de la revista *Tintín*. D'ella en destaca «el sentit del somriure i una extrema finor per comprendre i apreciar els altres, una viva tolerància envers la gent». Afegeix Maricq: «Era més jove, moderna, gens dominant». Gràcies a ella va culminar una «revolució en la seva vida i en la seva mentalitat», «es va obrir al món», a la música dels Beatles, Pink Floyd i Keith Jarrett, i a l'art modern, interès que plasmava en la seva última i inacabada obra, *Tintín i l'art alfa*. De fet, una exposició al Gran Palais de París mostrarà algunes de les obres que el dibuixant va col·leccionar i altres que ell mateix va pintar. Serà el 28 de setembre, mes en el qual Zephyrum publicarà també el llibre *Hergé i l'art*.

FILOSOFIA ORIENTAL / L'artista venia d'una època de depressió, estava «cansat, extenuat i desbordat» i «malgrat l'èxit i els diners aconseguits no estava bé amb ell mateix». Buscant «meditació i reflexió» va trobar refugi en un monestir i va descobrir la psicoanàlisi i la filosofia oriental. En aquella època, continua Maricq, ja «havia abandonat tota creença sobre la religió catòlica i els dogmes. Déu no li dóna les respostes que busca per trobar el seu camí i acceptar-se com és». Citant paraules d'Hergé: «No crec en cap religió. No obstant, crec en algun tipus d'intel·ligència superior que fa que tot, en l'univers (...) funcioni».

LES FRASES /

- "Tintín ha nascut del meu desig inconscient de Ser Perfecte, de ser un heroi"
- "La filosofia xinesa ens dóna una gran lliçó, amb la seva noció del yin i el yang, del negatiu i el positiu, de l'ombra i de la llum: La vida sencera està feta d'aquesta alternança"
- "Tintín sóc jo, igual que Flaubert deia: " Madame Bovary sóc jo! ". Són els meus ulls, els meus sentits, els meus pulmons, els meus budells! ... És una obra personal "
- "És amb l'escoltisme que el món ha començat a obrir-se per mi".
- "No crec en cap religió. No obstant això, crec en algun tipus d'intel·ligència superior, que fa que TOT, en l'univers (...) funcioni "
- "Jo pertanyo al bàndol dels que practiquen el seu ofici amb la major consciència possible, i saludo a totes les víctimes de la guerra, pertanyin al bàndol que pertanyin".

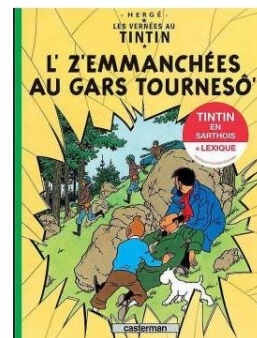
- "Tintín m'ha fet Feliç. El que he fet, ho he fet el millor que he pogut, i no sempre ha estat fàcil. Però m'he divertit molt. I a més, com deia Sacha Guitry, m'han de la pagat per fer-ho. És el sùmmum, no? "

(Anna Abella – El Periódico de Catalunya – 08/06/2016)

Es reeditaran 1.000 exemplars de "L' z'emmanchées au gârs Tournesô"

"L'afer Tornassol" en dialecte de La Sarthe va ser un èxit. Els 3.000 exemplars es van vendre en deu dies. La reedició de l'àlbum estarà disponible novament a la llibreria Bulle, el 16 de juny.

Les 3000 còpies de "Z'emmanchées au gârs Tournesô" - "L'afer Tornassol" traduït al llenguatge de Sarthe per Serge Bertin – es van vendre com pans. Després de molts dubtes, la biblioteca Bulle (Le Mans) va decidir la reedició de l'àlbum. "Ens han fet durant molts dies la pregunta, reconeix Chauveau Samuel, director de la llibreria Bulle. Finalment, està bé així ... serem capaços d'oferir-lo a les persones que el volien. " I ja és probable que s'hagin manifestat. La llista de reserves es de prop de 450 noms. Ens hem posat d'acord amb Casterman en el nombre de còpies a reimprimir." Per tant, aquesta nova tirada serà de mil còpies. Els àlbums s'imprimeixen a Vendée i han d'estar disponibles a Bulle el 16 de de juny.

(Font, Ouest France)

Aquest dibuix per pintar, se'n va anar pel núvols

Es un dibuix per a la portada d'un quadern de pintura. És en blanc i negre. Això no li va impedir arribar a la xifra de 108.000 euros en una subhasta.

Un dibuix en tinta i guaix blanc fet per Hergé el 1957 per servir com una coberta per a un llibre de gran format per pintar publicada per Edicions Casterman va ser guardonat amb 108.452 euros, despeses incloses, a la casa Banque Dessinée, segons un comunicat de la tarda de diumenge .

La il·lustració representa els personatges més famosos d'Hergé, Tintín, Milú, el capità Haddock, els Dupont i Dupond i Tornassol tots desordenats com en una pista de ball damunt d'una gran paleta de pintor que es va estimar entre 80.000 i 100.000 euros, segons el comunicat.

A destacar finalment, la xifra de 20.482 euros aconseguits per una caixa d'una planxa de "El temple del sol".